

Witam Was Drodzy Uczniowie. Otrzymałam już niektóre, zrobione przez Was, karty pracy. Niektóre wykonane są w 100% poprawnie, ale są i takie, w których wyraźnie widać, że macie problemy. Kolejne treści będą teraz bardziej uproszczone. Zeskanuję tematy z książki i podam jedynie pytania do treści, na które będziecie musieli odpowiedzieć. Przypominam o systematycznym wykonywaniu i odsyłaniu prac. Czekam na MESSENGERZE lub na poczcie internetowej. Wysyłajcie na adres: han-a@tlen.pl Pozdrawiam i życzę owocnej pracy.

KARTA PRACY 6a

TEMAT: Początek III RP, cz1.

ZADANIE 1 Zapoznaj się z tekstami i odpowiedz na pytania:

■ Geneza Okrągłego Stołu

Sytuacja ekonomiczna Polski w końcu lat 80. XX w. stale się pogarszała. PZPR nie była w stanie zaproponować nowych rozwiązań politycznych, a liczba jej członków ciągle malała. Trudna sytuacja gospodarcza spowodowała kolejną falę strajków w maju i sierpniu 1988 r. Protestujący żądali podniesienia płac oraz ponownej legalizacji NSZZ „Solidarność”. Te wydarzenia oraz zmiany zachodzące w ZSRS zmusiły władze do rozpoczęcia rozmów z opozycją. Rolę mediatora odgrywał Kościół katolicki.

Spotkania z wybranymi przedstawicielami opozycji prowadził minister spraw wewnętrznych, generał **Czesław Kiszczak**. Celem rozmów było przygotowanie przyszłych zmian politycznych. Doszło także do zmiany rządu, na czele którego stanął przedstawiciel liberalnego skrzydła PZPR **Mieczysław Rakowski**. Chciano osłabić opozycję, proponując niektórym jej przedstawicielom wejście do rządu. Wszystkie

te działania nie przyniosły oczekiwanych skutków. Ostatecznie generał Kiszczak spotkał się z Lechem Wałęsą i zaprosił go do podjęcia rozmów w ramach **Okrągłego Stołu** w celu rozwiązania problemów politycznych i ekonomicznych kraju.

Wałęsa zaapelował do robotników o zakończenie strajków. W listopadzie 1988 r. przewodniczący „Solidarności” po raz pierwszy od 7 lat został pokazany w polskiej telewizji – podczas debaty z Alfredem Miodowiczem, szefem prorządowego Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (OPZZ). Wbrew oczekiwaniom władz Wałęsa odniósł w tej debacie zdecydowane zwycięstwo.

■ Okrągły Stół

Rozmowy między przedstawicielami władzy (tzw. strony koalicyjno-rządowej), którym przewodniczył generał Czesław Kiszczak, a opozycją (tzw. stroną solidarnościowo-opozycyjną) z Lechem Wałęsą na czele.

załącznik 1

1. Co wpłynęło na zorganizowanie rozmów przy Okrągłym Stole? (załącznik 1)

.....
.....
.....

2. Kto spotkał się przy Okrągłym Stole? (załącznik 1)

.....
.....

ZADANIE 2 Zapoznaj się z tekstami i odpowiedz na pytania:

odbywały się od **lutego do kwietnia 1989 r.** w Pałacu Namiestnikowskim (obecnie Pałac Prezydencki) w Warszawie. Posiedzenia były transmitowane przez radio i telewizję. Od początku odrębną pozycję stali się zając OPZZ, a w roli mediatorów występowali przedstawiciele Kościołów rzymskokatolickiego i ewangelickiego. Równoległe z głównymi obradami toczyły się spotkania w zespołach zadaniowych oraz poufne narady w **Magdalence** pod Warszawą.

Ostatecznie po dwóch miesiącach negocjacji 5 kwietnia zawarto układ, zwany **kontraktem**. Na jego mocy władze zgodziły się przywrócić urząd prezydenta państwa oraz przeprowadzić **częściowo wolne wybory** do sejm i zupełnie wolne do nowo utworzonego senatu. Strona rządowa zagwarantowała sobie jednak 65% miejsc w przyszłym sejmie, a przedmiotem walki wyborczej miało być tylko 5% mandatów poselskich. Dzięki porozumieniu awartemu 17 kwietnia **ponownie zalegalizowano NSZZ „Solidarność”**. Władze komunistyczne liczyły, że w zamian za dopuszczenie części opozycji do urzędów państwowych i parlamentu realną władzę utrzyma dotychczasowa ekipa, a ewentualne zmiany polityczne i gospodarcze następować będą stopniowo.

UPADEK KOMUNIZMU

POSTAĆ HISTORYCZNA

Tadeusz Mazowiecki
1927–2013

Był publicystą, działaczem katolickim, politykiem i premierem. Studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim. W 1957 r. założył warszawski Klub Inteligencji Katolickiej, a w latach 1961–1972 był posłem na sejm PRL z ramienia koła katolickiego „Znak”. Z opozycją związał się w latach 70., a podczas strajków sierpniowych w 1980 r. był jednym z ekspertów doradzających Lechowi Wałęsie. W stanie wojennym został internowany, a od jesieni 1988 r. uczestniczył w negocjacjach z władzami. Brał udział w obradach Okrągłego Stołu. 12 września 1989 r. został pierwszym niekomunistycznym premierem. W latach 1991–2001 był posłem na sejm. W latach 1992–1995 był też specjalnym wysłannikiem ONZ podczas wojny w Bośni i Hercegowinie.

załącznik 2

3. **Jak długo trwały obrady Okrągłego Stołu?** załącznik 2.....
4. **Jakie były postanowienia kontraktu zawartego w kwietniu 1989 rok?** (załącznik 2)

.....

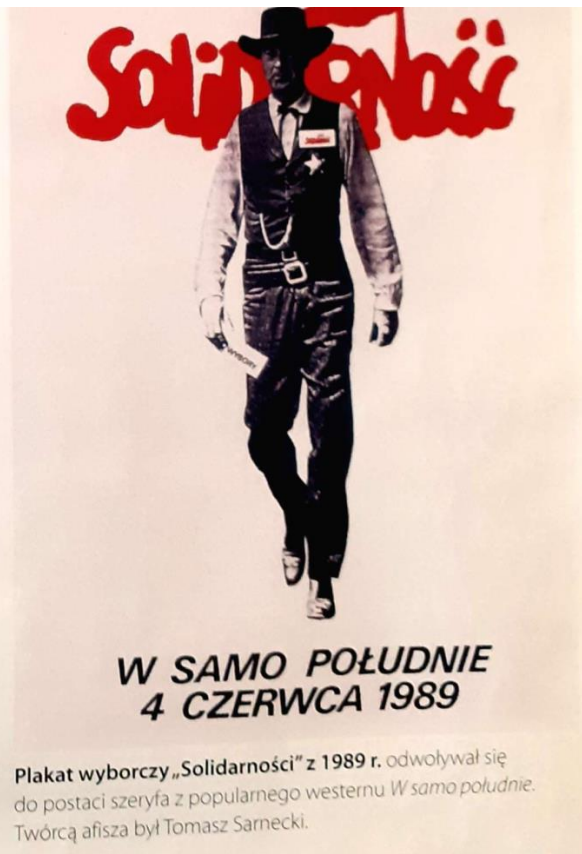
.....

ZADANIE 3: Zapoznaj się z tekstami i odpowiedz na pytania:

■ **Wybory czerwcowe**

Termin pierwszych od ponad 40 lat wyborów z udziałem niekomunistycznej opozycji ustalono na **4 czerwca 1989 r.** W kwietniu działacze opozycji związani z Lechem Wałęsą wystawili jedną listę kandydatów do parlamentu. Z kolei w maju zaczęła się ukazywać pierwsza gazeta opozycyjna w oficjalnym obiegu – „**Gazeta Wyborcza**”, która swoim tytułem bezpośrednio nawiązywała do planowanych wyborów. Wkrótce zaczęto wydawać na nowo „**Tygodnik Solidarność**”.

Wybierając termin wyborów, komuniści liczyli, że „Solidarność” nie zdoła się do nich przygotować w tak krótkim czasie. Jednak nie wzięli pod uwagę determinacji polskiego społeczeństwa do zmiany systemu komunistycznego. Przy frekwencji wynoszącej 62% uprawnionych do głosowania wybory zakończyły się zwycięstwem „Solidarności”, która zdobyła maksymalną dopuszczalną liczbę 35% mandatów w sejmie i 99 ze 100 miejsc w senacie. Posłowie i senatorowie wybrani z listy Komitetu Obywatelskiego przy przewodniczącym NSZZ „Solidarność” Lechu Wałęsie utworzyli **Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP)**. Jego przewodniczącym został **Bronisław Geremek**.

załącznik 3

5. **Kiedy odbyły się w Polsce pierwsze częściowo wolne wybory?** (załącznik 3)

.....

ZADANIE 4 Zapoznaj się z tekstami i odpowiedz na pytania:

POCZĄTEK III RZECZYPOSPOLITEJ

Sam Lech Wałęsa nie startował w wyborach, zachował pozycję obserwatora i komentatora wydarzeń. Zgodnie z umową kontraktową z Magdalenki prezydentem PRL został **general Wojciech Jaruzelski**, wybrany na to stanowisko 19 lipca 1989 r. przez Zgromadzenie Narodowe przewagą tylko jednego głosu. Okazało się bowiem, że wielu posłów wybranych z list PZPR i jej sojuszników nie popierało tej kandydatury. Na stanowisko premiera Jaruzelski mianował generała Czesława Kiszczaka. Lech Wałęsa, korzystając z pogłębiającego się osłabienia PZPR, postanowił wówczas zakwestionować część ustaleń Okrągłego Stołu i na czele rządu postawić osobę związaną z opozycją. Adam Michnik, jeszcze przed wyborem generała Jaruzelskiego na prezydenta, rzucił hasło w „Gazecie Wyborczej”: „Wasz prezydent, nasz premier”. Wyznaczony na urząd premiera Czesław Kiszczak nie uzyskał poparcia wymaganej większości parlamentarnej i nie zdołał utworzyć rządu. Rozmowy grupy doradców Wałęsy (m.in. Jarosława Kaczyńskiego) doprowadziły do porozumienia opozycji solidarnościowej ze współdziałającymi dotąd z komunistami partiami ZSL i SD, które wraz z OKP stworzyły koalicję sejmową. Wyznaczony na urząd premiera Kiszczak nie uzyskał poparcia wymaganej

Wyniki wyborów do sejmu z 4 czerwca 1989 r.

Partia	Liczba mandatów
PZPR	173
ZSL	76
SD	27
Unia Chrześcijańsko-Spoleczna, Polski Związek Katolicko-Spoleczny	23
OKP	161

Wyniki wyborów do senatu z 4 czerwca 1989 r.

Kategoria	Liczba mandatów
Senator niezależny	1
OKP	99

większości parlamentarnej i nie zdołał utworzyć rządu. W tej sytuacji misję jego powołania powierzono **Tadeuszowi Mazowieckiemu**, którego kandydaturę wysunął Lech Wałęsa. Skład nowego gabinetu sejm zatwierdził **12 września 1989 r.**

załącznik 4

6. **Kto został prezydentem PRL? (załącznik 4)**

.....

7. **Kogo wybrano na premiera nowego rządu? (załącznik 4)**

.....

8. **Jaki był wynik wyborów czerwcowych? (załącznik 4)**

.....
.....
.....